

אשית עצות בנפשי

שיעורים ושיחות

ממורינו ראש

הישיבה שליט"א

קל"ט
שנה ג'

פרשת שלח (א"י קרח)

תשפ"ו

ליל שישי פרשת
שלח תשפ"ה

שו"ת אחרי השיעור

שיבת בצל הרה"י
מפי אחד המשתתפים

לשמיעת השיעורים

קול ברסלב: 1212-444-9191

– פנימי –

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com

ליל שישי פרשת שלח תשפ"ה

בבארא פארק

לגזול קצת זמן ללימוד התורה

הגמרא אומרת במסכת שבת [דף לא.]. שבשעה שהאדם עולה למעלה שואלים אותו האם קבעת עתים לתורה, אנשים מאוד נשברים בקרבם כשלוומדים את הגמרא הזאת, כי הם כל כך רצו לקבוע שיעור וחברותא ולא הצליחו, הם לא מבינים את הגמרא או שאין להם זמן, ולכן רבינו מבאר את דברי הגמרא קצת באופן אחר, כפי שר' נתן מביא [בליקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ד]: שמעתי בשמו, שהוכיח את אחד שאמר לו שאין לו פנאי ללמוד מחמת שעוסק במשא ומתן, אמר לו, שאף על פי כן ראוי לו לחטוף איזה זמן לעסוק בתורה בכל יום, וזה כוונת דברי חז"ל ששואלין את האדם קבעת עתים לתורה, 'קבע' הוא לשון גזילה, כדכתיב במשלי 'קבע את קובעיהם נפש', ושואלין את האדם, האם גזל מהזמן שהיה טרוד בעסקיו לגזול מהם עתים לתורה, כי צריך האדם לחטוף ולגזול עתים לתורה מתוך הטירדא והעסק. ולכן אני מבקש ממכם אברכים יקרים, תגזלו קצת זמן ללימוד התורה.

להינצל מהנסיונות אפשר רק על ידי התורה

כשיהודי לומד תורה הוא יהודי אחר לגמרי, הוא בעל אחר בבית והוא אבא אחר לילדיו, אפשר לראות שני אברכים

להצטרף ללימוד הרף גמרא

חסדי השם שאנו זוכים להתאסף שוב ולדבר דיבורי התחזקות מרבינו, לפני שאני מתחיל את השיעור אני רוצה להזכיר שכעת זה זמן טוב מאוד להצטרף שוב ללימוד הש"ס, עם ישראל מתחיל השבוע מסכתא חדשה, מסכת עבודה זרה, וזה ממש חבל שלא להצטרף לזה, אני לא אכעס אם תקחו חברותא או שתצטרפו לשיעור, אבל לכל הפחות תשבו ותגרסו את המילים של הגמרא, היום סיימו מסכת שבועות, אשרי מי שלמד וסיים, אבל מה שהיה היה, כעת תצטרפו, אל תאמר לכשאפנה אשנה, אל תעשו תוכניות על 'לאחר זמן', אל תגידו שרק אחרי שתעברו דירה וכו' אז תתחילו ללמוד, תתחילו ללמוד היום, פגשתי השבוע אברך שסיים עכשיו לשפץ את הדירה שלו, ושאלתי אותו: מה עם כל התוכניות שלך, הרי אמרת כל הזמן כשאסיים לשפץ אשב ואלמד, כי אז יהיה לי חדר עם ספרים וכו', הנה סיימת, הגיע הזמן לקיים את כל מה שהבטחת לעצמך, ואני אומר לכם אל תתחילו בכלל לתכנן תוכניות כאלו, מוהרא"ש היה מבאר בשם צדיקים את המשנה 'אל תאמר לכשאפנה אשנה שמא לא תפנה', אולי הקב"ה רוצה ממך את העבודה של 'לא תפנה', יש אנשים שהמזל שלהם כך שהם אף פעם לא מצליחים, ותמיד לא מסתדרים, ואם יחכו להתחיל ללמוד רק כשיצליחו להסתדר זה פשוט לא יקרה.

שבאמת תעשו את זה ותתחילו לגרוס וללמוד, אתם יכולים לבקש מהמפיצים את ה'בית נצחי' שיוצא בכל שבוע, יש שם לוח מסודר, וכך אתה יודע כל יום מה ללמוד, מחיה נפשות.

לעבוד מתוך נקיון כפיים

יש לזכור שחז"ל אומרים שגם שואלים מיד את האדם: האם נשאת ונתת באמונה, צריך מאוד להיזהר לעבוד באמונה, עובד שמקבל כסף לפי שעה, צריך לעשות חשבון כמה מהשעה הזאת הוא באמת עבד וכמה מהשעה הזאת הוא בזבז לעצמו, הוא לא עשה דבר רע הוא רק רצה לשמוע את החדשות האם ארה"ב תפציץ את איראן או לא, אם אתה מוכר בחנות ולקוחות לא נכנסים, תשאל את ה'בעל הבית' מה הוא מצפה ממך שתעשה כשאף אחד לא נכנס, אם הוא אומר לך שהוא רוצה שבזמן הזה תסדר את המדפים, תשאל אותו מה הוא רוצה שתעשה כשסיימת לסדר את המדפים, האם מותר לך להוציא משניות ולגרוס קצת, האם מותר לך לטפל בדברים הפרטיים שלך, יש עוד מלא דוגמאות של 'נשאת ונתת באמונה', אנשים עובדים בבניה ולוקחים כך וכך אחוז על העבודה שלהם, וצריך להיזהר לא להונות, לא לקחת סתם כסף מרובה כשלא צריך, הרי אף אחד לא יודע את החשבון באמת, אבל הקב"ה רואה הכל, וכשיעלה לבית דין של מעלה ישאלו אותו 'נשאת ונתת באמונה'.

כל אחד יקבל תשובה מה שרוצה לשמוע

התורה אומרת בפרשתינו, 'שלח לך אנשים ויתורו את ארץ כנען אשר אני

שכנים שהולכים אחד ליד השני, כל אחד הולך עם ילדו לבית הכנסת, אבל הם שני אנשים שונים, כי אחד קובע זמן לתורה ואחד לא קובע זמן, ואני לא מדבר על הנסיונות הקשים שיש כעת בימי הקיץ שאין דרך לעמוד בהם אם לא על ידי לימוד התורה, אני בוכה על זה כל יום בהתבודדות להקב"ה שאני לא יודע איך האברכים מסוגלים לעמוד בזה, הקב"ה זיכה אותי ואני יושב כל היום בישיבה, שבתי בבית ד' כל ימי חיי, אני יוצא מהבית לפנות בוקר כשהרחובות ריקים ואני הולך בדרכים צדדיות ושקטות, אבל בערב בחזור הביתה אני הולך רק עם רכב, כי אי אפשר להסתובב ברחובות מרוב פריצות, אש בוערת ברחובות קריה, ורק מי שלומד תורה יכול לקבל כח להתמודד בנסיונות האלו, אני מאוד מקווה שפעלתי זאת אצלכם, ואני רוצה שתדעו שהילדים קולטים כל דבר בבית, הם קולטים מתי האבא עצבני ומתי הוא שמח, ואיך האבא מתנהג באמת, האבא יכול להגיד לילד שילמד ויתפלל, אבל אם האבא לא עושה את זה והוא מדבר כל התפילה הוא לא יוכל לפעול את זה אצל ילדו, ולכן אם תלמדו תורה בבית הילדים גם ילמדו תורה, וכמובן מדובר באבא שמח ושמביא שמחה בתוך הבית, כי אם האבא כועס, הילדים שלו בין כה יברחו ולא ירצו לעשות מה שהוא עושה.

לשכנע לגרוס למעשה

אני זוכר שבשנים הקודמות הייתי צריך לשכנע בדרשות שאם גורסים גמרא זה נחשב ללימוד התורה, אבל כעת אני יודע שכולכם מודים בזה אחרי שטעמתם את זה ואני לא צריך לשכנע אף אחד על חשיבות דרך הלימוד, עכשיו אני מחפש דרך איך לשכנע אתכם

כשהייתי בארץ ישראל בפסח שני שאלו אותי ב'שאלות ותשובות' איך אפשר לדעת מה לעשות אם אי אפשר להשיג אותי והרי הם רוצים מורה דרך, ואמרתי שאפשר לקבל תשובה על כל דבר בדרשות ובמכתבים, וניגש אלי אחרי זה אברך ושאל הרי בכל הפעמים שהוא שאל את שאלתו הוא קיבל תשובה אחרת ממה ששמע בדרשות, למשל הוא שאל אם מותר להחזיק לו מכשיר לצורך פרנסה ואמרו לו שאם הוא חייב את זה הוא חייב את זה, ושאל אם יכול לבוא לאומאן אחרי שאשתו לא מסכימה בשום אופן שיסע, וענו לו שאם היא לא רוצה אז אין מה לעשות, וכן שאל אם ללכת למטפל כשרואה שזה עוזר לו ואמרו לו שילך, ולכאורה זה סותר את מה שאומרים בדרשות ובמכתבים, והתשובה היא שבדרשות הוא באמת ישמע את האמת, שאין שום אופן שמותר להחזיק מכשיר כזה, ושום מניעה לא יכולה לעכב את האדם מלנסוע לראש השנה, ואין שום ענין ללכת למטפלים, והאדם צריך לשאול באופן שירצה לקבל כל תשובה, ואם הוא רוצה רק לשמוע מה שרוצה הוא באמת ישמע מה שרוצה, ושאל אותי אברך אחד מה לעשות באמת כשיש לו שאלה, העצה היא ללכת להתבודדות ולהגיד: רבש"ע אני שומע בדרשות שחייבים להגיע לאומאן לראש השנה, מה עלי לעשות, רבש"ע אני שומע בדרשות שאין להחזיק שום כלי שאפשר לראות שם דברים בטלים וקל וחומר דברים אסורים, ולא מועיל היתר לפרנסה, אבל אני צריך את זה לפרנסה, מה עלי לעשות, ואם האברך יבוא לשאול מה לעשות אם הוא לא יכול לנסוע, כמובן שיענו לו שאם לא יכול שלא יסע, כי הוא רוצה לשמוע תשובה זו.

נותן לבני ישראל, הפסוקים בפרשה זו נוראיים מאוד, הקב"ה הוציא את בני ישראל ממצרים באותות נוראים והבטיח להם שהוא הולך לתת להם את המקום הכי טוב והכי יפה בעולם, ארץ ישראל, והיהודים אומרים לו שהם רוצים קודם לבדוק את זה אם זה באמת כך, נורא נוראות, אבל חז"ל אומרים בדרך שאדם רוצה לילך מוליכין אותו, ולכן אמר להם הקב"ה אם אתם לא מאמינים ורוצים לבדוק לבד, תלכו לבדוק, כשמישהו מגיע לשאול אותי שאלה, אם השאלה היא שאלה בהלכה כמובן התשובה תהיה רק מה שההלכה אומרת, אבל אם השאלה היא בהנהגה, התשובה תהיה כפי מה שהאדם רוצה לשמוע, כך נהג רבינו, יש על זה פרק שלם של כמה סימנים בחיי מוהר"ן [מסימן ת"ל ואילך] שרבינו לא הכריח אנשים מה לעשות ורבינו לא התעקש, וביותר מבואר דבר זה בחיי מוהר"ן [בסי' ת"ן], כשר' נתן מביא שם שאיש אחד שהיה מגדולי החשובים הגיע לרבינו בערב ראש השנה האחרון של רבינו - והכוונה לרב העיר ברסלב הרה"ק ר' אהרן - וסיפר את המניעות שיש לו מצד ראשי קהילת ברסלב שאמרו לו שאסור לו לעזוב את העיר על ראש השנה, ואמר לו רבינו שישאר בברסלב, ואח"כ אמר רבינו שאי אפשר לתאר את הצער שיהיה לו אם ר' אהרן לא יבוא לראש השנה, ומבאר שם ר' נתן שכך היה דרכו של רבינו כפי שהתורה כותבת כאן בענין המרגלים, שהצדיק עונה רק מה שרוצים לשמוע, ורק מי שבאמת מוכן לקבל מה שהצדיק אומר, גם אם יאמר הן וגם אם יאמר לא, הוא יוכל לשמוע את התשובה באמת.

מלשמוע דברי כפירה ויוכל לשמוע רק דברי צדיקים, רק בתפילות אלו יוכל להינצל, כשהאברך שומע דרשות של אמונה ושל השגחה פרטית זה מבורך, גם אם המשפיע לא קורא לעצמו משפיע בברסלב, אבל כששומעים דרשות מליצים יכולים להתקרר לגמרי, מוהרא"ש היה אומר ש' אברהם ב"ר נחמן היה הולך למקווה אחרי כל פעם שדיבר עם אנשים, כי רבינו אומר שהנשימה של אדם שאינו כשר מטמא, צריך מאוד להיזהר מלשמוע דיבורים שאינם כשרים.

המלמדים צריכים להיזהר ביותר

ובפרט אני מבקש מהמלמדים שלא יקשיבו כלל לנייעס וראיונות למיניהם, אני לא מחפש מלמדים מוצלחים ומוכשרים שיודעים את כל הדרשות של כל החכמות, אני רוצה מלמדים מלאים עם תמימות, אני לא מחפש שהתמונה תהיה טובה, אני רוצה שתכניסו אמונה ותמימות בילדים, שישמעו סיפורי צדיקים, אני לא צריך שהמלמדים ילכו לשמוע כל מיני תוכניות והעשרה וכו', אני לא כועס על המלמדים שעושים את זה, אבל אני אומר לכם שאצלי כל הדברים האלו לא שווים כלום, ממש כלום, זכיתי ללכת השבוע לחומש סעודה לנכדי בקרית ברסלב, כל כך נהניתי, פשוט בכיתי משמחה, כל האירוע היה אירוע בלי ידיים ובלי רגליים... המלמד עומד עם הילדים על הבמה ולא שם לב בכלל שהוא מול המצלמה ומכסה את המצלמה, והוא שר בחביבות עם הילדים טוב לי תורת פיך מאלפי זהב וכסף... הוא מכניס להם שרשים של אמונה, והשרשים האלו יכנסו עמוק בתוך הלב שלהם לכל השנים הבאות, פגשתי לפני

הכלים מלאים בכפירה

אברכים יקרים אני לא חושד בכם ח"ו שאתם מסתכלים בדברי ניאוף במכשירים אלו, אבל אני רוצה להגיד לכם שאולי אתם לא יודעים, תדעו שמי שיש לו מכשיר כזה בוודאי רואה דברי כפירה ומינות ואפיקורסות, לבי כואב לי עד מאוד שאברכים שומעים דרשות של מינים ואפיקורסים, ולא קולטים שמתקררים לגמרי ביראת שמים, ועצם להביט סתם חדרות ובדיחות זה גם בעיה גדולה, זה שורף את כל היום לחינם, ואם האברך יבוא לשאול שהוא חייב את זה, הרי יגידו לו שאם הוא חייב הוא חייב, והעצה היא ללכת לפינה ולבכות להקב"ה, רבש"ע תעזור לי שיהיו לי עיניים טהורות, ועצה נוספת היא ללכת וללמוד את ספרי רבינו, רבינו הבטיח שמי שילמד בספריו יבקעו לו גידיו הסתומים, גם אנשים שאיבדו כל רגש לקדושה, אחרי שלמדו את ספרי רבינו ותלמידיו נפתח להם הלב לקדושה, ואם אתה תלמד את ספרי רבינו ותבקש בהתבודדות אתה תוכל לצאת מזה.

כלב ויהושע ניצלו רק על ידי תפילה

התורה אומרת על המרגלים 'וישלח משה אנשים', וברש"י אנשים חשובים, הם היו נשיאי ישראל, ובסוף הגיעו לידי כפירה ממש, הם אמרו 'כי חזק הוא ממנו', וכדברי רש"י שהכוונה כלפי הקב"ה, נורא נוראות, איך באמת אפשר להינצל מנפילה כה גדולה, העצה היא רק על ידי תפילה, כפי שיהושע ניצל, כדברי רש"י על הפסוק ויקרא משה להושע בן נון יהושע, שהתפלל עליו קה יושיעך מעצת מרגלים, רק כשאברך ילך לפינה ויצעק להקב"ה שיעזור לו שידע מה לעשות, שינצל מהמרגלים, שינצל

להתפלל בקברי צדיקים להינצל מליצים

המרגלים עשו ליצנות ממש רבינו, ושני הנשיאים יהושע וכלב ניצלו מזה, יהושע זכה להינצל על ידי תפילת משה רבינו, וכלב זכה להינצל על ידי שהלך לקברי צדיקים, הוא הלך לחברון על קברי אבות והתפלל שינצל מלחלוק על הצדיק, לאנשי ארץ ישראל יותר קל ללכת לקברי צדיקים, כי בכל פיסה בארץ ישראל קבור צדיק, וצריך ללכת לשם ולבקש ולהתחנן: רבש"ע תעזור לי שאשאר אצל רבינו, רבש"ע תעזור לי שאמצא רק חברים טובים כאן בהיכל הקודש. כשהיה לנו המנין הראשון בויליאמסבורג, היה מנין קטן של עשרה אנשים, אבל חלק מהם היו ליצים ממש, הם היו מאוד קרובים לצדיק והיו מהיושבים ראשונה במלכות, אבל אם דיברת איתם שמעת מיד את הליצנות, וד' עזר לי ואני נדבקתי לכמה תמימים שמצאתי, וברוך השם שעברו עשרים שנה מאז, וב"ה אני עדיין אצל רבינו, ד' יעזור לי הלאה, ב"ה שאני כל יום מקבל שוב ושוב חיזוק מרבינו ללכת שוב להתבודדות, ולפתוח שוב את המשניות והגמרא, ולדבר שוב יפה בבית, צריך מאוד להיזהר מליצים, ואי אפשר להגיד לאנשים לא לדבר עם פלוני ועם פלוני, צריך להתפלל על כך שלא יפלו בזה, לר' נתן היה תלמיד שהתחיל להיות לו קשר עם לץ אחד, אמר לו ר' נתן: אני לא יכול להגיד לך לא ללכת אליו, אבל אני יכול להגיד לך, אם אתה הולך אליו אל תבוא יותר אלי, כי הוא בין כה יקרר אותך בליצנות, ולכן צריך ללכת לצדיקים ולבכות להינצל מעצת מרגלים, מי שגר בקרית ברסלב יכול בשלשת רבעי שעה להיות בציון הרה"ק מסאטמאר, אבל מברא פארק זה כבר כמה שעות, וללכת לאוהל בקווינס יותר קל, בשעות של

זמן לא רב קצין שוטר של"ע לא נראה כיהודי, וסיפר שהוא למד בתלמוד תורה מאוד חשוב, והוא לא זוכר כלום מהתלמוד תורה, הוא זוכר דבר אחד, היה מלמד, והוא אמר לי את שמו, יש לו בן כאן בקהילתינו, והמלמד הזה היה מספר תמיד סיפורי צדיקים, ורק את זה הוא זוכר, והסיפורים האלו מושכים אותו כל הזמן בחזרה ליהדות, לכל אדם ואדם הכלים האסורים מסוכנים, אבל בעיקר למלמדים, כי יש להם אחריות על התלמידים.

להיכנס לממ"ד ולמקלט

כשאדם שומע חדשות הוא צריך לדעת שכל מה ששומע זה עבורו, זה משהו מן השמים כדי שילמד מזה לחיי עבודת השם, וכששומעים בחדשות שטילים עפים ממדינה למדינה, והעצה היא רק להיכנס לתוך חדר מוגן ולמקלט ולהינצל, צריך ללמוד מזה לעצמינו, שאנחנו חייבים להגן על עצמינו מכל הפצצות שהס"מ זורק עלינו, רבינו אמר שלפני ביאת המשיח יהיה מבול של מינות ואפיקורסות [עי' שיחות הר"ן שיחה ל"ה], העצה להגן על עצמינו מהפצצות המסוכנות של הס"מ זה רק להיכנס לחדר סגור ולהתבודד על זה, לבקש מהקב"ה שנוכל להיות פרושים מכל הכלים האסורים, אברכים מספרים לי שמאז שהחליטו להינזר מהכלים האלו הם נהפכו לאנשים חדשים ממש, אני לא מדבר ח"ו על מכשירים בלי סינון, אני מדבר על אלו שקיבלו הכשר, ואעפ"כ מי שעזב את הכלים האלו זכה לקבל חיים חדשים ממש, והעצה היא רק על ידי תפילה, כפי שמשה רבינו התפלל, קה יושיעך מעצת מרגלים.

מה שעובר, יזכור שיש לכל דבר חשבון מן השמים, כמובן שצריך תמיד לבקש מהקב"ה להינצל מזה, אבל ח"ו שיהיה בלבו טענות ותרעומות על הקב"ה, כי בכל דבר ודבר יש טובה גדולה בעבורו, מוהרא"ש כותב בצוואה שכל אחד צריך להודות להקב"ה על היסורים שיש לו כי הם יביאו אותו לחיי עולם הבא.

לא לשאול שאלות על הנהגת השם

השבוע הייתי בחתונה ופגשתי שם יהודי חשוב, וסיפר לי שגילו אצלו את המחלה הנוראה, ואמר לו שהרופא שלו יהודי והרופא שאל אותו האם אתה לא מאוכזב מהקב"ה שהוא שלח לך מחלה כזאת, היהודי הזה ענה לרופא: תקשיב טוב, הרי אני בוודאי ובוודאי עשיתי דברים לא טובים בחיי, והקב"ה מרחם עלי כל כך, ולא רוצה להביא לי את העונשים בעולם האמת, שהם קשים מנשוא, אז ברחמנות גדולה הוא מזכך אותי כאן בקצת יסורים, וכך אוכל להגיע למעלה נקי לגמרי מחטא, והוא אמר לי שהרופא כמעט נפל מהכסא, הרופא ברח מהחדר, כנראה שפתאום קיבל מצפון על כל העבר שלו, אני מתפלל המון על היהודי החשוב הזה שיבריא מאוד מהר, הוא עושה הרבה למען יהודים אחרים, אבל כולנו יכולים ללמוד ממנו איך לקבל צער ויסורים, להבין שכל קושי מהקב"ה מזכך את האדם ומקרבו לחיי עולם הבא, ואסור ח"ו לשאול שאלות על הנהגת השם.

להיזהר אף מדברים שלא כתובים בפירוש בחלכה

כל הלימודים האלו ששומעים כאן שצריך אמונה ואין לבכות סתם,

לפנות בוקר כשהכבישים ריקים אפשר בעשרים דקות להגיע לשם, והאברכים שגרים במאנסי יכולים בקלות להגיע לציון הרה"ק מריבניץ, ותבכו אצל הצדיקים שיעזרו לך, שיקרבו אותך להקב"ה, יש תפילה נוראה של ר' נתן שאומרים על ציון התנא רשב"י, ור' נתן כותב שם לשונות מאוד חזקים, הוא מתחנן לתנא ר' שמעון שלא יזרוק אותו מהקדושה, ושיקרבו אותו אל ד'.

לא לבכות לחינם

התורה אומרת השבוע 'ותשא כל העדה וישאו את קולם ויבכו כלילה ההוא, וילונו על משה ואהרן', וברש"י על תיבת כל העדה 'סנהדראות'. כולם כאחד בכו, הרי הקב"ה הבטיח שיתן להם את המקום הטוב ביותר בעולם, ארץ ישראל, אבל שמעו שפלוני אמר שזה לא בדיוק כך, והתחילו לבכות, ואמר להם הקב"ה אתם בכיתם בכיה של חינם, ואני אקבע לכם בכיה של דורות. הקב"ה רצה שהכנעניים לא יראו את המרגלים ולכן העסיק את הכנעניים בנפטרים ולוויות, והמרגלים בכו שכולם מתים שם, והדבר הזה צריך לשמש משל בעבורינו לכל דבר ודבר, לדעת שאנחנו לא מבינים בכלל חשבונות שמים, הקב"ה עושה הכל לטובתינו, ואסור לנו לבכות על כך, לפעמים עובר על האברך משהו, אם זה בעסק שלו, ואם זה עם אשתו, ואם זה עם ילדיו, גם אם הדבר נראה מפחיד ביותר, אסור לו ח"ו לבכות על כך ולשאול קושיות על הקב"ה, ר' נתן אמר שמי שבוכה נותנים לו מן השמים על מה לבכות, ואם הוא מודה להקב"ה יתנו לו מן השמים על מה להודות, ד' יעזור לכל אחד שאף אחד לא יעבור שום קושי, אבל אם ח"ו עובר על אדם

שיכול להוסיף לי עוד משהו חוץ ממה שאני מקבל מרבינו ותלמידיו, מישהו מבני משפחתי אמר לי לאחרונה שאני חייב להאזין לאיזה דרשה של נער חולה [אויטיסט] שמספר על שכר ועונש, אמרתי לו: לי מספיק הרמב"ם שאומר שיש שכר ועונש. ומישהו אמר לי שאני חייב להאזין סיפור של מישהו שמספר שמת מוות קליני וראה את הגיהנום וכו', מי שיש לו מזה חיזוק, נו נו, אבל אני מאמין בגן עדן וגיהנום כי חז"ל אמרו לי כך, ואני מאמין יותר לחז"ל מאשר ליהודי שמספר משהו בטלפון, כל מה שאני צריך לחיזוק אני מוצא בליקוטי מוהר"ן ובאשר בנחל, ואם משהו לא מספיק ברור לי יש לי את העצה של התבודדות, אני מבקש מהקב"ה ואני יוצא מאוד ברור.

לדבר על שמירת עיניים

השבוע יש לנו את פרשת ציצית, והתורה אומרת 'ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם', יש אנשים שאומרים שרק מי שעושה עסק משמירת עיניים סובל משמירת עיניים, לא צריך לדבר מזה, מישהו אמר לי, יש לי בן דוד שהוא מאוד חשוב הוא תלמיד חכם גדול ולא מדבר אף פעם לשון הרע, ולא עושה עסק משמירת עיניים ולכן לא סובל מזה... ונזכרתי מסיפור שהיה פעם אצל הרה"ק ר' יעקב מפשעווארסק זצ"ל שהגיע אליו יהודי אחד ושאל אותו למה החסידים לא נזהרים מלדבר לשון הרע, אמר לו הצדיק: בחיים לא שמעתי כזה לשון הרע עסיסי כפי שאמרת עכשיו על החסידים... התורה אומרת בפירושו בפרשתינו שחייבים לשמור על העיניים, וכן צריך לעשות עסק מזה, דהרי אנחנו חייבים פעמיים ביום לכל הפחות להגיד

יכולים להיכבות ברגע אחד אם רואים כל מיני דרשות של דופי, דרשות של ליצנות, אני לא חושד בכס שאתם רואים עבירות של ניאוף רח"ל, אבל אנשים לא קולטים שברגע ששומעים את הליצים האמונה מתקררת בלב האדם, ויכול להיות שלפי ההלכה אין איסור לשמוע את הדרשות, אבל גם בדברים שאין בהם איסור בהלכה יש הבדל עצום בין צדיק לרשע, כפי שלמדנו היום בגמרא במסכת עבודה זרה, שלעתיד לבוא הקב"ה יתן שכר ויקרא לכל האומות, והקב"ה ירחם עליהם ויתן להם מצוות סוכה, ויוציא חמה מגרתיקה והם יבעטו בסוכה, ושואלת הגמרא הרי כולם יוצאים מהסוכה כשמאוד חם, והגמרא מתרצת שהיהודי לכל הפחות לא בועט בסוכה, והגוי בועט בסוכה, ואמרתי היום לבחורים בשיעור, שההבדל בין היהודי לגוי הוא לא הבדל בהלכה, אין הלכה שאומרת שאסור לבעוט בסוכה, אבל היהודי מגיע לגן עדן על המצוות שעשה, והגוי מגיע לגיהנום, והכל בגלל שבעט בסוכה, אף שאין הלכה כזאת, כי זה מראה על פנימיותו, אותו דבר לגבי הדרשות של דופי, אולי אין הלכה שאסור לשמוע דרשנים אלו, אבל זה מה שיגרום לאדם להתרחק לגמרי מהאמונה רח"ל, אני יודע את זה כי אנשים מדברים איתי ומספרים לי שיש להם קושיות וכו', וכשאני מדבר איתם יותר, אני מבין שהם שומעים חדשות וראיונות שיש בהם דרשות של דופי ומזה מגיעים כל הקושיות רח"ל.

חיזוק רק מרבינו ומדברי חז"ל

ברוך השם שמאז ההתקרבות שלי למוהר"א ש' אני לא מאזין לאף דרשה של אף אחד, אני לא חושב שיש מישהו

עיניו, אבל אחרי זה הוא ירגיש כל כך טוב עם זה, הוא ירגיש התעלות שהוא הביט למטה כשהיה לפניו ראייה אסורה, הוא ירגיש טעם טוב בבית, כי אנשים לא יודעים שהטעם שאין להם שלום בית זה רק בגלל שלא שמרו על עיניהם [עי' ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ז], האברך מרגיש בבית שהאור כבר אצלו, אף שבהתחלה הכל האיר לו והיה לו נעים בבית, ופתאום אין כלום, נס שיש אשפה בבית כי כך לכל הפחות היה להם איזה שיחה משותפת, היא ביקשה ממנו שיוריד את האשפה... והכל מגיע משמירת עיניים, כשהייתי מלמד שמתו לב, שיש ילדים שתמיד עומדים ליד המלמד שיתן להם איזה צביטה ולטיפה, אבל יש ילדים שמנסים שלא יהיה להם שום קשר עם המלמד, וזה לא בריא, כל ילד חייב קשר עם המלמד, ולכן אמרתי שכל מי שרוצה לצאת לשירותים חייב לבקש רשות, וכך לכל הפחות יהיה לי איזה דיבור עם כל אחד ואחד בכיתה, אבל היו ילדים שהתאפקו כל השנה לא לצאת לשירותים כי אם בהפסקות כדי שלא יצטרכו לדבר עם המלמד... וכך יש גם ל"ע בבתי ישראל, הקשר היחיד שיש להם זה דברים טכניים, האם הורדת את האשפה, האם לקחת כבר דבר פלוני מהחנות... אין שום קשר ביניהם, כל אחד חי את החיים שלו, והכל בגלל שהשמירת עיניים אינו כראוי, ואם תלך לפינה ותבקש מהקב"ה שימחל לך ותתחיל לשמור על העיניים, יתחיל להיות לך נעים בבית.

גדרים למעשה ולהתפלל לזכות לעשות
למעשה

התפילות והבקשות על שמירת עיניים לא מספיקות, כי חייבים גם

את הפסוק ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, חז"ל אומרים שתיקנו להזכיר כל יום פרשת ציצית כדי שהאדם יזכור כל יום משמירת עיניים, וצריך הרבה להתפלל על זה.

לשמור על העיניים במסחר

ואל תחשוב שכשאתה מוכר בחנות אתה חייב להסתכל על הנשים כדי שיהיה נעים ללקוחות שלך, אני אומר לך שהם מרגישים מאוד לא נעים בזה, ואם תוריד את העיניים למטה יהיה להן הרבה יותר נח לבוא לקנות בחנות שלך, ובתוך המשרד שלך תזכור שהקב"ה כאן, אני לא יכול לתפוס מהיד שלך את הסמארטפון, ואני לא יכול לאיים עליך שאם יהיה לך סמארטפון אזרוק את הילדים שלך מהמוסדות כי אתה בכלל לא שולח את הילדים שלך אצלי למוסדות... אבל אני כן יכול לתת לך עצה לצאת מזה, תצעק להקב"ה כל יום בהתבודדות שאתה לא רוצה להיכשל בפסוק ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, רבש"ע תעזור לי אני רוצה להיות ירא שמים, אולי אני לא רוצה להיות סתם יהודי מיושן, ואני כן רוצה לדעת קצת חדשות ולדבר את השפה המדוברת והעדכנית, אבל רבש"ע אני רוצה להישאר יהודי כשר.

ציצית שמירה מניאוף

חז"ל מספרים לנו שיש לציצית כח גדול שזה יכול להציל אותנו מניאוף [עי' מנחות מד.], ולכן כשמתעטפים בטלית זה זמן נכון להגיד: רבש"ע תציל אותי מניאוף, תעזור לי לשמור על עיני, שלא אביט מה שאסור. אני רוצה שתדעו שיכול להיות שבהתחלה יהיה קשה לאברך כשמתחיל לשמור על

מה לבדוק את החדשות, כי כל חמש דקות אומר כאן הנשיא משהו אחר, ואני חושב שהסכנה שיש בצפיה בסרטים היא סכנה גדולה יותר מהפצצות של איראן, חז"ל אומרים את זה, גדול המחטיאו יותר מההורגו, אני לא מזלזל בסכנה שיש לעם ישראל מהפצצות, בתים יכולים ליפול, וצריך להתפלל על זה, אבל אני ראיתי בעיני איך בתים נופלים על ידי הכלים האלו, הס"מ זרק לשם פצצה, סמארטפון נפל בבית, והבית התרסק, המוסד והשב"כ עושים בכל מיני חכמות שהטלפונים יכולים להתפוצץ, וכל המנהיגים באיראן לא נוגעים בטלפון כי זה יכול להתפוצץ, אני אומר לכם שגם כאן כל טלפון יכול להתפוצץ ולהרחיק אותנו מהקב"ה, אני לא רוצה סתם לבכות על מצב הדור, אני רוצה לתת לכם את העצה של רבינו, כשאתה הולך היום הביתה תגיד בשקט: רבש"ע תעזור לי, אני רוצה להיות ירא שמים, אני רוצה לשמור על עיני, אני רוצה שיהיה לי נעים בבית, רבש"ע תעזור לי שאוכל לתת לאשתי מילים טובות.

אל תשכחו שהנשים מחכות בבית כל ערב שהבעל כבר יבוא הביתה, והוא עסוק עם שטויות, וכשכבר מגיע הוא עסוק בבית עם שטויות, תתפללו להקב"ה שיעזור לכם, ואני מקווה שאוכל לפעול אצלכם ללמוד כל יום את הדף גמרא, לכל הפחות לגרוס את המילים, יש היום גמרות מאוד יפות, עם ניקוד, ואתם תראו איך שאתם תשתנו מקצה לקצה על ידי התורה. תשאלו קצת שאלות.

לעשות משהו למעשה, חייבים גברי קדושה, חייבים להתבודד ולחשוב מה עושים עם הטלפון, ומי שרואה שהוא לא יכול לעשות כלום, שיבכה להקב"ה על זה לבד שיזכה לעשות משהו למעשה, ואני אומר לכם, שהתפילה כל כך גדולה וחזקה שאדם יכול להיות צדיק גדול על ידי תפילה להקב"ה, אם אדם יבכה להקב"ה כל יום שיזכה להוציא את כל הכלים מכיסו ומביתו הוא בוודאי יזכה לכך, כשהרה"ק מסאטמאר זי"ע הגיע לארה"ב עם שאר הצדיקים וראו ושמעו מה מכשיר הטלוויזיה מעולל ומחולל, מיד הקימו קול זעקה ולחמו בזה בקול רעש גדול, אבל באותה תקופה היה יותר קל ללחום, כי כל הכלי הזה היה רק לחדשות בעלמא, אבל היום הסמארטפון קשור לבנק ולדואר אלקטרוני וכו', הס"מ הצליח להכניס את כל החיים של האדם לתוך הכלי הזה, ומי שכבר מכור לזה בטוח שאין באמת דרך אחרת, ומה כבר יכולה אשתו לספק לו בבית, כמה בדיחות היא יכולה לספר לו, הרי הטלפון יותר חזק מכל דבר, בן אדם עובר יום קשה, הוא יכול בערב לשבת על הטלפון, והטלפון לוקח אותו למחזות אחרים, לאיראן ולשאר המקומות ושוכח מהכל, ולכן צריך כל כך הרבה לבכות שיזכו להינצל מזה, ואל תשכחו ללכת לקברי צדיקים להתפלל על כך.

החדשות גרועות מהפצצות

נראה לי שפחות או יותר כבר דיברתי מכל החדשות של השבוע, דיברתי מאיראן, ואין מה לשמוע יותר מזה, אין

שו"ת אחרי השיעור

ש. ראש הישיבה אומר שבעת ההתבודדות מספרים את כל המחשבות והרצונות, האם זה נכון לפרט כל מיני מחשבות אסורות שיש לנו?

• ת. זו שאלה שהרבה שואלים אותי, והאמת היא שאין לעשות ככה כל היום, אבל פעם ביום חייבים לספר הכל, זה חייב לצאת מהאדם, כמו שרבינו אמר על 'יודוי דברים', אם לא מספרים לצדיק, הדברים נשארים חקוקים בעצמות ובמוח, ואחרי שנים ארוכות פתאום אנשים מוצאים את עצמם עם כל הלכלוך והזוהמא, כמובן שלא עסוקים עם זה כל היום, אבל פעם ביום חייבים לספר הכל, הרי זו התבודדות, מספרים להקב"ה כל מה שעובר עלינו.

• בעת התבודדות האדם מספר על הרצונות שלו, אתן לכם דוגמא, כמו שחולה סכרת מתפלל ואומר: רבש"ע הרופא אמר לי שסוכר מאוד מסוכן בשבילי, אבל אני כל כך נמשך לסוכר, והרופא אומר לי שאני אלך מהעולם אבל אני כל כך רוצה סוכר, אני מרגיש שאני חייב סוכר, מה אני עושה, הרופא אומר לי שאני ימות מזה, רבש"ע האם לבקש בכלל על זה, אני באמת כן רוצה סוכר, אבל אני יודע שיחתכו לי רגל אחרי הסוכר, ומצד שני אני כל כך מחובר לסוכר, ככה בדיוק מספרים להקב"ה על כל הרצונות שיש לאדם, אותו דבר זה שאר התאוות והרצונות.

ש. איך יודעים אם צריך להחזיק טלפון לצורך פרנסה? האם יש מה לבוא לשאול באופן פרטי?

• ת. אין הרבה מה לשאול, כי מה אני יכול להגיד לאברך ששואל אותי מה לעשות שהוא צריך לפרנסה, אם הוא צריך לפרנסה, אז הוא צריך, מה אפשר להגיד לו, אבל התשובה האמיתית שאפשר לענות היא, שיעשה התבודדות האם הוא באמת צריך, באמת אין מה לשאול, כל אחד ישאל את עצמו.

ש. אבל אני לא יודע איך לעשות התבודדות על כך, כי באמת אני כן רוצה את הטלפון, אבל מצד שני אני יודע שזה לא טוב עבורי ואני לא רוצה?

• ת. תגיד את הכל בהתבודדות, רבש"ע אני רוצה את הטלפון אבל אני יודע שזה לא טוב בשבילי, תעזור לי להחליט מה שבאמת טוב, בחרו אחד שאל אותי, מה לעשות בהתבודדות, האם להגיד שאני לא רוצה לראות סרטונים, הרי אין לי שום דבר בעולם מה לעשות חוץ מלצפות, אמרתי לו, תגיד את זה להקב"ה, תגיד, רבש"ע אני יודע שזה לא טוב לי, אבל אני מרגיש שאני רוצה כל היום רק לצפות, אני מדומיין שזה לא יזיק לי, אבל אני יודע שזה לא טוב בשבילי, רבש"ע אני בבעיה רצינית, אני רוצה לצפות, ואני יודע שאסור, מה לעשות.

ובדק את הישיבה, ואחרי יום יומיים ראה שכל מה שמדברים זה לשון הרע.

• אני זוכר שאברך אחד עשה ברית מילה אצל מוהרא"ש, ואף אחד מבני המשפחה שלו לא הגיע, למוהרא"ש זה מאוד כאב, למה אנשים לא רוצים לבוא אלי לבית מדרש, אני מאמין בהקב"ה כמו כל יהודי, למה כאן לא דורכים, אבל היום אני רואה את כל האנשים שהתנגדו שהילדים שלהם יתקרבו, עכשיו הם מגיעים לקרית ברסלב לשהות אצל הילדים, הם רוויים כל כך הרבה נחת, אני אמרתי עכשיו לאחד מהבחורים שהתחתן ולאבא שלו היה הרבה התנגדות: אני כבר כעת רואה את אבא שלך מגיע בעוד עשר שנים לשהות בקרית ברסלב, כשיבין שהכל היה לשון הרע. יש אנשים שלפני שנים מאוד התנגדו אלי הם נגחו בי ופגעו בי בצורה נוראית, אבל היום הם רוויים נחת מילדיהם ונכדיהם ומגיעים כאן לקרית ברסלב, ואין לי טענות אליהם, כי זה לא היה הם, זה היה הלשון הרע שקיבלו, עכשיו הם רואים בעיניהם את החינוך הטוב של הילדים, ורק מגיעים לילדים שגרים בקרית ברסלב.

ש. בשבת שעברה ראש הישיבה דיבר בקרית ברסלב על חלישות הדעת שיש אחרי ההתקרבות, וזה מעניין שלפני ההתקרבות לא ידעו בכלל על המילה חלישות הדעת, ופתאום אחרי ההתקרבות יש חלישות הדעת?

• ת. אמרו לי שר' יעקב לעזער אמר, שלפני שהתקרבו לרבינו עוד לא היה 'דעת', ולכן לא היה חלישות הדעת, רק אחרי שמקבלים דעת יש חלישות הדעת, מקבלים דעת מרבינו ואז יש חלישות הדעת, ככה זה.

ש. ממה נובע ההתנגדות להיכל הקודש, הורים כל כך מתנגדים שהילדים מתקרבים להיכל הקודש, והם מתנגדים לשידוך מהיכל הקודש, לא רוצים שהילד יתחתן עם שידוך של היכל הקודש?

• ת. זה הכל סיפור של לשון הרע, כי לאנשים כל כך קשה היום עם שידוכים, השדכנים לא מסתכלים בכלל על האנשים שיש להם ילדים בשידוכים, אתה חייב שיהיה לך כסף או איזה משרה או משהו אחר של כבוד ומעמד, ששדכן יסכים להתקשר אליך להציע לך שידוך, איום ונורא מה שקורה היום, יש בתים שלמים עם כמה וכמה ילדים, אם אתה מהמגזר החסידי, כל עוד שיש לך בנות, אתה תצליח מהר לחתן אותן, אבל אם יש לך בנים, הם יכולים לשבת שנים ארוכות ולהמתין לשידוך, ואם אתה מהמגזר הליטאי זה בדיוק הפוך, הבחורים מוצאים שידוך, והבנות יושבות בבית, ואז מתחילה הבעיה הרצינית שהבחורים והבנות יורדים מהדרך רח"ל, וההורים בוכים ולא יודעים מה לעשות, אבל אם משהו מתקרב לרבינו ומקבל חיות ומתחיל להיות יהודי ירא שמים, או שמתארס ח"ו, מיד מתחיל קול רעש גדול של התנגדות, במקום להודות להקב"ה על כך, זה הכל מגיע מלשון הרע, ההורים שמעו לשון הרע על המקום הזה.

• יש כאן יהודי שהוא ואח שלו ברחו מהבית כשהיו בחורים לפני המון שנים, והגיעו אצל מוהרא"ש ללמוד, ולמחרת אבא שלהם לקח מטוס, והגיע לישיבה לראות מה באמת קורה שם, כי ההורים שמעו המון לשון הרע, אבל אבא שלו החליט שהוא לא מקבל, הוא הולך לבדוק בעצמו, הוא יהודי ירא שמים גדול,

ששייך רק למבוגרים, אסור לבלבל את הילדים, כשהייתי מלמד לא היה אצלי דבר כזה שאמרתי שאת הרש"י הזה לא לומדים עם ילדים, אלא יום אחד הגעתי עד לרש"י הזה, ולמחרת התחלתי מהרש"י שאחרי זה, זה מאוד מבלבל את הילדים שאומרים להם, 'את זה לומדים רק עם מבוגרים'.

• כמובן שכשצריך ללכת לישון, אומרים לילדים ללכת לישון, הרבה פעמים מגיעים אלי אורחים ונהיה מאוחר, או שבחורים עולים וצריך לשבת איתם, כמו שהיה שבוע שעבר שעלו הבחורים שעוזרים לעשות את החתונות, ויושבים איתם לשיחות נעימות עם טעימה קלה, ונהיה מאוחר, ואז אומרים לילדים שצריך להיכנס למיטה לישון.

ש. מה עושים כשבתלמוד תורה שאני מלמד שם, יש עכשיו תקופה של מבחנים ויש הרבה לחץ בכיתה?

• ת. זה דבר מיותר, אבל אתה לא יכול לריב עם המוסד, אם זה מה שמבקשים בהנהלה, זה מה שצריך לעשות, צריך לנסות לעשות בחכמה שכל הילדים ידעו במבחן. אני זוכר שסבא שלי היה נותן כתב הוראה לכל אברך שבא להיבחן אצלו, לתת לכולם הרגשה טובה, עד כדי כך שאני התחלתי לחשוב שאולי גם מה שנתן לי, הוא רק נתן לתת לי הרגשה טובה... הוא אמר לכולם כמה טוב הם יודעים במבחן, צריך לתת לילדים הרגשה טובה, אפשר היום לשמוע הרבה איך שאנשי עסקים מדברים בראיונות, ושואלים אותם מתי התחילו את ההצלחה שלהם וכו', והם עונים שזה קרה כשמישהו אמר להם: 'אני רואה עליך שאתה הולך להצליח', אנחנו חייבים להגיד את זה לילדים בתורה ותפילה, אני רואה

ש. מה עושים כשהמבוגרים מדברים ביניהם והילדים באים כל הזמן להאזין לשיחות שלהם?

• ת. מה הבעיה שהילדים מאזינים לשיחות, רק צריך לשמור על מה מדברים, תמיד כשאנשים מבוגרים מדברים אחד עם השני, מוטל עליהם חובה גדולה לראות ולהסתכל מי נמצא מסביב, אני אומר תמיד לבחורים שעולים אלי הביתה, שידעו שיש לי ילדים קטנים בבית, לפעמים מגיעים בחורים מבוגרים ויש להם את השפה שלהם, אני אומר להם, אפשר לבוא אלי ולדבר, אבל להיזהר מאוד איך שמדברים, יש כאן ילדים, תדברו רק דברים שהמוח של הילדים יכול לשמוע ומותר לשמוע.

• אם מדובר על זמן שצריך כבר ללכת לישון, זה לא קשור להאזנת השיחה, אלא על זה שצריכים ללכת לישון, וצריך להגיד להם ללכת לישון, אבל אם זה לא כשצריך ללכת לישון, זה מאוד יפה שהילדים מגיעים לשמוע, כשמגיעים אלי אורחים לשבת, הילדים אוהבים לשבת בשולחן לשמוע מהם דברים, ואני מרוויח מזה, שהילדים יושבים בשולחן שבת, כשאני יושב לבד עם אשתי בשולחן הם רצים למשחקים, ואם יש אורחים זה מעניין אותם, אבל להיזהר מאוד לא לדבר דברים שיכול להזיק לנפשם בגשמיות וברוחניות.

ש. מה עושים כשאחד האורחים מדבר משהו שהילדים לא צריכים לשמוע?

• ת. מסובכים מהר את השיחה לנושא אחר, או שאומרים לילד שילך להביא משהו, ואז אומרים לאורח, שמע, יש לי כאן ילד קטן, בבקשה תיזהר מה שאתה מדבר. לא כדאי להגיד לילד שילך, שמדברים משהו

• ת. זו שאלה טובה, צריך כבר עכשיו לעשות התבודדות על מידות טובות, כי מה ההבדל בין אברך צעיר לבן אדם מבוגר, אברך צעיר מתהייש, והוא יודע להתאפק, והוא רוצה שיסתכלו עליו בצורה טובה, והוא עושה הצגה כבן אדם טוב, אבל אדם מבוגר כבר לא מתהייש מכלום ולא חושב פעמיים לפני שמדבר, ולכן צריך הרבה לבקש שנוכל לעדן את המידות.

ש. האם מי שכבר מבוגר גם יכול עדיין לעשות על כך התבודדות?

• ת. בוודאי, כל אחד יכול לעשות התבודדות, אחרי כל השיחות שאנחנו מדברים כאן חוזרים בסוף לדבר אחד: ה-ת-ב-ו-ד-ד-ו-ת. מישהו אומר לי שמאוד קל לכתוב מכתבים עצתו אמונה, על כל שאלה עונים לבן אדם שיעשה התבודדות, אמרתי לו, נו אדרבה, תתחיל להוציא ספרים וקונטרסים.

ש. ראש הישיבה אמר בשיעור, שכשעובדים עם נשים, הן מעריכות יותר שלא מסתכלים עליהן, אבל בעסקים נראה שלצורך העסק מרוויחים יותר ויש יותר לקוחות אם כן מתנהגים אליהן בצורה ידיבה וכן מסתכלים?

• ת. זה לא נכון, ממש לא נכון, אפשר להסביר להם והם מאוד מעריכים את ההתנהגות של גדרי הקדושה, בקריה עשינו כעת דבר כזה, אספו את כל הנשים שעובדות בעירייה [הגויית], כל אלו שעובדות ברווחה, ואלו שעובדות במשרדי חינוך בעירייה וכו', ואשת הדיין דיברה שם, והסבירה להם מה זה יהודי, שלא יחשבו שזה שאברך לא נותן להם יד, זה משהו שאמור לפגוע בהן, הסבירו להם שאנחנו לא מסתכלים

עליך שאתה הולך להיות צדיק גדול ותלמיד חכם גדול, זה יקח אותם למדרגות גבוהות.

ש. מה יכול לעשות סבא שמדבר עם נכדיו מברסלב, והנכד אומר שאבא שלו אמר אחרת ושברסלב אסור וכדומה?

• ת. חס ושלום לדבר נגד ההורים של הילד, צריך להתפלל עליהם, מותר להגיד שיש הרבה לשון הרע נגד רבינו, אבל צריך מאוד להיזהר לא לדבר נגד ההורים של הילד.

ש. אני מלמד ואני צריך ללכת לישון מוקדם, אבל אני נכנס למיטה ולא נרדם רק אחרי כמה שעות, מה לעשות?

• ת. אין מה לעשות במיטה אם לא נרדמים, תצא מהמיטה ותעשה משהו, ואם תתעייף תחזור, אני גם מלמד, ואני גם יושב בבוקר עם התלמידים, חבל על הזמן לשכב סתם במיטה, מה העניין ללכת לישון מוקדם, ובמקום לישון לבטל את הזמן עם כל הקוי נייעס, עוד ראיון של מישהו ועוד ראיון של מישהו...

ש. האם הילדים צריכים לאהוב ללכת לסבא שלהם, ומה עושים כשהם לא אוהבים?

• ת. ילדים צריכים ללכת לסבא שלהם, צריך ללמד את הילדים ללכת לסבא, ואת הסבא צריך מאוד לכבד, תמיד יש סבא שיודע לגעור ולתת פסקים, ויש סבא שיודע לתת ממתקים, ואם הילד בוכה שהסבא צעק עליו, צריך להרגיע, שסבא לא ממש התכוון וכו', צריך לתווך בדרכי שלום.

ש. איך אפשר לשמור על עצמינו שלא נהיה יום אחד סבא שצועק וגוער?

ש. מה אפשר לעשות כשמתבודדים על בעיה מסויימת, ועל ידי זה נכנסים יותר ויותר בבעיה ומתחילים לראות יותר את הצרה, איך אפשר לגרום לא להיות שקוע בתוך הצרה?

• ת. לכן כשעושים התבודדות זה צריך להיות משולב יחד עם תודה והודאה, להדגיש את הדברים הטובים, וגם לבקש בעת ההתבודדות שהצרה הזאת לא תפריע לך, שלא יפריע לך שום דבר. תושבי קרית ברסלב יוכלו לשאול שם, בעז"ה עוד מעט מגיעים לקריה, ויוכלו לשאול כל יום בעת לימוד הדף, אבל תושבי בארא פארק צריכים עכשיו לשאול, אחרי זה ניפגש רק בראש השנה.

ש. איך יודעים מתי אפשר להעיר לאברך שמדבר דברים שלא צריך לדבר?

• ת. רק אם אתה יודע שהוא יקבל את מה שאתה אומר לו.

ש. כמה פעמים מותר להעיר לו ביום אחד?

• ת. אני אומר לך שוב, רק אם אתה יודע שהוא יקבל את מה שאתה אומר, שלא תהיה סתם ליצנות וחוזק, ועל זה נאמר כשם שמצווה לומר דבר הנשמע כך מצווה שלא לומר דבר שאינו נשמע.

בעיניים, ככה אנו נוהגים, ואנחנו שומרים על הנשים, והסבירו להם שאי אפשר לענות לטלפון בשבת, כי היה להם טענות שהם מתקשרים ולא עונים וכו', הם ממש התפעלו מזה, איך שאנחנו שומרים על עצמינו, הם לא יכלו להירגע מזה, הם היו מלאי הערכה, היה להן הרבה שאלות לשאול, למשל הם שאלו מה זה הדבר הזה שלא מחליטים לבר, אומרים שצריך לשאול את הרב, הסבירו להם איך זה עובד, שכל אחד מתייעץ עם הרב שלו על הדברים שלו.

• אני רוצה להגיד לך, שאתה יכול להרוויח כסף רק אם זה בדרך כשרה וטהורה, גם אם תעשה הרבה כסף בצורה לא טהורה, בסוף אתה תפסיד את הכל בעיסקה אחרת, כסף שהרווחת בצורה לא טהורה בסוף נעלם, אתה תוכל להרוויח רק אם אתה עושה את העסקים יחד עם הקב"ה.

ש. האם יש דרך לגרום לילדים שירצו לשיר זמירות שבת?

• ת. אפשר לבקש מהם כמה פעמים בצורה יפה, אבל תדע לך, שהוא שומע ממך את הזמירות שוב ושוב, וכשהוא יהיה גדול הוא כבר ישיר את זה, לא את הכל עושים לעכשיו, משקיעים עכשיו והתוצאות יהיו כשהוא יקים את הבית שלו, אז הוא ישיר את כל מה ששמע מאבא שלו.

שבת קרח תשפ"ה בצל ראש הישיבה שליט"א

בקרית ברסלב ליברטי נ"י.

⚠ מדור זה נכתב מפי השומעים ויחבן

שהדברים לא מדויקים או לא הובנו כראוי

עם קרח, כל ראשי הסנהדראות, ורק כמה אנשים מיושנים היו עם משה ואהרן, ואמר ראש הישיבה שזה היה נראה כמו שהיה אצל מוהרא"ש, מי היה איתו, כל החשובים היו נגדו, ורק כמה אנשים תמימים מיושנים היו איתו, כמו שהיה עם משה רבינו, כי בכל דור ודור יש מחלוקת וליצנות נגד הצדיקים.

ביקש מאחד המבוגרים יותר שישב לידו, ואמר בבדיחותא, שאולי כשיראו שמכבדים כאן אנשים עם זקן לבן, יסכימו האברכים להשאיר את השערות הלבנות, כי כשאברך מקבל שיערה לבנה הוא מתבייש ואולי יש נסיון להוציאה, ויש בזה איסור דאורייתא של לא תלבש, ואולי כשיראו שמכבדים את מי שיש לו זקן לבן הם יסכימו להשאיר את הזקן.

דיברו אודות קדושת ישראל, ואחד האברכים אמר שבאף מקום לא מדברים כל כך, ואמר ראש הישיבה שהשבוע קיבל מכתב מאברך אחד שלומד עם בחורים בישיבה מסויימת, והיה שם מקרה נורא של בחורים מרובים שעשו עבירות ביחד, ומנהל הישיבה שאל את האברך מה היה בדיוק, והוא סיפר לו הכל, אבל

לתפילת מנחה ניגש הדיין שליט"א, ולמערבית הרב יואל וועבערמאן שליט"א, לאחר התפילה עברו כולם להתברך ב'גוט שבת', ואחד הילדים שאל מה לקבל על עצמו ליום הולדתו, ואמר לו ראש הישיבה שיקבל על עצמו שלא לדבר בחזרת הש"ץ.

שבת בבוקר ישב ביער ולימד בספר הזוהר, ואמר להם שאנשים שומעים שראש הישיבה מלמד זוהר ביער, ולכן הוא רוצה להבהיר שהוא לא נותן שיעורים בזוהר, הוא רק לומד עם בנו קצת זוהר ואנשים מתיישרים שם.

ראש הישיבה היה באמצע זוהר של פרשת שלח, שכלב הלך לחברון, ואמר ראש הישיבה שיש לנו ללמוד מזה שאם עובר על אדם מה שעובר, מן הראוי והנכון שילך לקברי צדיקים להתפלל, וכן הרחיב בענין המרגלים.

כמו כן דיבר מפרשת קרח, מהסיפור הידוע שה'שמח משה' זי"ע זכר שהיה בתקופת מחלוקת קרח, ואמר לנכדו שלא נקט צד במחלוקת, כי קרח היה אדם כה גדול, ולא ידע מי צודק, והאנשים הגדולים ביותר היו

שחסידישע בחורים עושים הפצה.

• ואמר שיש שני דרכים להגיע לבית המדרש, דרך קצרה יותר מלאה בבזך, ודרך ארוכה יותר ללא בזך, וראש הישיבה בחר בדרך ארוכה, כי יש ספיקות ושאלות מרובות אם מותר להוריד את הבזך מהנעליים בשבת, והתחילו להיכנס לדיון הלכתי עם חברי הכולל שלומדים הלכות אלו, והאם יש הבדל בין בזך שהתייבש לבזך רטוב.

• כמו כן הרחיב הדיבור עם המנהל והמלמדים אודות התלמוד תורה והצלחת הילדים ודרכי החינוך.

• ראש הישיבה ניגש לשחרית וקרא בתורה, וכשהגיע לתיבות 'ויראו ויקחו איש מטהו' הדגישם ביותר [כפי שאומר בדרשות שאף אחרי שכולם ראו שרק מטהו של אהרן מוציא פירות, ושאר המטות יבשות לגמרי, בכל זאת חזר כל אחד ולקח את מטהו וחזר למקומו ולא התקרב לצדיק].

• בעת סיפורי מעשיות המשיך בסיפור של בן המלך וכן השפחה שנתחלפו, איך שאחרי שהמלך גירש את בן המלך האמיתי הוא יצא לדרכו והיה שם מקום נאה ונהר מים, והלך לטייל והתחיל לחשוב במה שעשה, ממה נפשך אם הוא בן המלך, לא די שנתחלף וכי מגיע לו עוד עונש להתגרש, ואם אינו בן המלך גם לא מגיע לו עונש כזה כי לא חטא כלום, והתחרט המלך על החטא והעוולה הגדולה שעשה, וביאר ראש הישיבה שכל המחשבות הטובות האלו באים על האדם רק שמתחיל לטייל ולהתבודד בינו לבין קונו, וכל עוד שאין האדם מתבודד הוא אינו קולט שאין מעשיו כראוי.

• ואמר שרואים מדברי רבינו שכל

המנהל לא עשה כלום ולא דיבר מזה, וראש הישיבה דיבר בקול בוכים למה לא נעמד המנהל קודם לכן לדבר אל הבחורים, ולהזהיר אותם מעבירות, הרי אף אחד לא מדבר על זה.

• אח"כ הסתובב לאחד האברכים ואמר לו: הקושיא היא גדולה יותר עליך, כי אתה יודע בדיוק מה עובר על בחורי ישראל, למה אינך לוקח ערימת קונטרסים וספרים ללכת להפיצם, ממה אתה מתבייש.

• והרחיב לדבר בענין ההפצה, ואמר שצריך לזה הרבה שכל, אם מישוהו מגיע להגיד משהו, יש ללכת משם ולא לעשות בלאגן, ואמר שהוא תמה איך יכול להיות שמכל הקריה יש רק כמה אברכים בודדים המפיצים, ולמה בשבועות אלו שמגיעים המון אורחים למקווה אין אברכים שעומדים שם בצד עם ערימת קונטרסים וגליונות להציל נפשות מרובות.

• ואמר שכשנחת בארץ ישראל ראה שם מודעה שכתבו הערב רב 'עכשיו אתה המדינה', כלומר תיזהר בכל מה שאתה עושה שלא תבייש את המדינה, ואמר 'מאויבי תחכמני', ללמוד מהם לעבודת השם, שכל מי שהולך להפצה מייצג את ברסלב, עכשיו הוא ברסלב, וצריך להיזהר לכבד שם ברסלב ולא להיפך ח"ו.

• ואמר שעצם זה שאברכים בלבוש מסודר הולכים להפיץ זה פועל הרבה להתקרבות לרבינו, כי הוא זוכר שלפני שנים רבות כשעוד לא היה מקורב לברסלב ראה שני בחורים מפיצים קונטרסים, והם היו לבושים בלבוש חסידי כראוי, ושאל אותם לשמם, ואמרו שקוראים להם 'יאקאבאוויטש', וממש התפעל איך הגיעו בחורים כאלו למוהרא"ש, וזוכר עד היום שזה עשה עליו רושם,

ופרט כמה דוגמאות, כגון כשהנשים יוצאות פעם בשבוע להתחזק יחד, למה הן צריכות לסחוב עגלה עם תינוק, למה לא יכול הבעל שעתיים בשבוע להשגיח על התינוק, ואמר שאי אפשר לפרט הכל, צריכים להיות עם שכל להבין לבד איך לחיות עם שלום בית.

• ודיבר בענין קרח והקנאה, כפי שדיבר בליל שישי, שלקרח היה הכל, היתה לו משפחה נפלאה, והיתה לו עשירות גדולה, אבל הוא נתקנא בנשיאותו של אליצפן, הוא קינא במשה ואהרן, ובסוף נפל לשאול תחתית והחריב את כל ביתו, כי המקנא באחרים מחריב את עצמו ואת ביתו, במקום שיראה כמה טוב הקב"ה משפיע לו.

• בסעודה שלישית לימד בשיחות הר"ן שיחה רס"ג ושיחה רס"ד בענין שלום בית, רבינו אומר שם, שמעשה בעל דבר להכניס קלקול ופירוד בין בני הנעורים. ואמר שזה מה שרואים היום שיש הרבה גירושין ופירודים, והרבה אנשים נותנים טעמים וסיבות למה זה קורה היום, אבל כאן אנחנו רואים שרבינו אומר את הסיבה האמיתית, הסיבה למה אנשים נפרדים היא כי הבעל דבר רוצה לקלקל את השלום ביניהם ועושה הכל להכניס ביניהם פירודים, כי הס"מ יודע שעל ידי זה יוכל להכניסם ברשתו ומצודתו ולהרחיקם מהשי"ת.

• ואח"כ הרחיב בשיחה רס"ד שרבינו אומר שיש לכבד ולייקר את הנשים שסובלות צער ויסורים, ואמר שזו היתה מחלוקת קרח ועדתו, הם חלקו על אהרן הכהן, כי תפקידו של אהרן הכהן היה לעשות שלום בין איש לאשתו, אף שאהרן היה קדוש השם, הוא ירד בעצמו לבני הנעורים ודיבר איתם בשבח השלום בית, שיעשו הכל להחזיק את הבית ולא

ההתבודדות התחילה אחרי שיצא לדרכו וראה מקום נאה ונהר מים, אבל בסוף כשטייל הגיע לידי התבודדות, ואמר שזו עצה טובה לכל אלו שרואים בסוף היום שלא התבודדו, שבבוקר יצאו לתפילת שחרית בהליכה, ואולי בתחילה יראו בתים נאים, ויאמרו לעצמם, שרוצים לקנות את הבית וכו', אבל עם הזמן יתחילו להתבודד ולדבר עם השי"ת, ויתחילו לחשוב מה עובר עליהם ולהיכן הגיעו.

• והרחיב בזה שאנשים כל כך עסוקים בעבודתם, ואין להם כלל זמן לחשוב על מצבם, היכן הם בעולם, ואמר שאברך אחד סיפר לו שבתקופה זו יש לו מזרון בעבודה, שיוכל לישון שם בלילה, ולא יצטרך ללכת הביתה, כי יש הרבה עבודה, ואמר לאברכים, הרי אתם כבר שמעתם ממני כל כך הרבה דרשות, אל תמשיכו לעבוד מאוחר, זה נכון שכעת עונת המסחר כאן בקריה, אולי תוסיפו שעה לעבודה, אבל אל תלכו הביתה אחרי שבע בערב הכי מאוחר, ואף שבכל השנה יש לסיים בחמש או בשש, ואמר לאחד האברכים שעובד כל השנה עד תשע בערב, שלא יתפטר עכשיו ושלא ימצא תירוץ למה לא ללכת לעבודה, אבל לכל הפחות בתשע בערב שילך מיד הביתה ולא יתעכב.

• והרחיב גם בענין שלום בית, כי כשהאדם אינו מתבודד הוא כועס והוא עצבני בבית, והוא מלא בטענות על אשתו, אבל אם יתבודד הוא יתחיל לחשוב, על מי אני כועס ולמה אני צועק, הרי הקב"ה מנהיג את העולם, והיא לא אשמה בכלום, היא סך הכל כל כך עייפה מהעבודות הקשות עם הילדים והבית, ואמר שיש הרבה דוגמאות מה יש להיזהר בשלום בית, לא לפגוע בה וכו',

איש לאשתו ובין איש לרעהו, על כרחך שאין הם קדושים, וכאן טעה קרח, כי בוודאי הדבר הקדוש ביותר הוא שלום בית, ורק אם יש שלום בית אפשר להגיע לקדושה, כי רק אז יש מוח נקי לעבודת השם.

להיפרד והכניס שלום ביניהם, וכן עשה משה רבינו שהלך להשלים בין אנשים, כולם באו אליו לדין תורה והוא השלים ביניהם, וקרח טען שעבודת אלו לא שייכים לצדיקים גדולים, ואם משה ואהרן עסוקים בענייני העולם, בלעשות שלום בין

לשמועת השיעורים

קול ברסלב: 1212-444-9191

- פנימי -

יוצא לאור על ידי תלמידי היכל הקודש
בני ברק יצ"ו

להערות והארות: ushiseb@gmail.com